

Вогонь Орлиної Ради

**КРУГ
БРАТЧИКІВ І СЕСТРИЧОК**

Нью Йорк

15

Моронто

Вогонь Орлиної Ради

15 КРУГ БРАТЧИКІВ І СЕСТРИЧОК

З М І С Т :

В і д Р е д а к ц і ї

Психічні й фізичні властивості дітвори — В. Грималюк

Новацькі сходини — Т. Самотулка

Новацькі емліості весною — Сірий Орел Надя

Відзнаки новацьких емліостей і розміщення відзнак на однострою
св. Ю р і ї

Меч св. Юрія — Т. Білецька

Про що квіти говорили — Сірий Орел Надя

Ранок — К. Перелісна

Відкіля взялися писанки (Легенда)

Низка віршів до Шевченкових Роковин

Переказ про татарського хана Батія

Зайчик з писанкою (вигинанка з паперу) — Сірий Орел Надя

Зайчик (вірш) — Т. Дубина

На Чорному Морі

Наша Батьківщина — Л. Полтава

Україна — І. Савицька

Літачок — М. Петрів

Зєринець (вигинанка з паперу) — Сірий Орел Надя

Гіровий кутик — зібрав Сірий Орел Микола

Що читатиме Новацтво? — Сірий Орел Міко

На правах рукопису — Бито 400 примірників —

Обкладинка: ст. пластунка Грина Стецьків — Рисунки: Сірий Орел Надя,

Рисунки новацьких відзнак: Сірий Орел Євген — Зложили ст.пл. "ВЕРХОВИНКИ"

Адреса Редакції:

Пл. сен. В. ГРИМАЛЮК
940 n. 7 Street, Philadelphia 23, Pa

Адреса Адміністрації:

пл. сен. Леся КЗЕНІВ
279 E. 4rd Street, New York 3, N. Y.

Printed in U. S. A.

В І Д Р Е Д А К Ц І Ї :

ДОРОГІ НОВАЦЬКІ ВИХОВНИЦІ - ВИХОВНИКИ!

На протязі березня 1957 р. ми отримали декільки листів від Сестричок і Братчиків з запитом: КОЛИ ПОЯВИТЬСЯ ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО В.О.Р.? У відповідь розсилаємо

ч: 15 журналу "ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ"

Якраз після цього, коли ПЛАСТОВИЙ ПРОВІД знову визнав В.О.Р. самотнім органом для НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИЦЬ і ВИХОВНИКІВ, отже спільним журналом БРАТЧИКІВ і СЕСТРИЧОК, як це впрочім вже десять років від появи першого числа В.О.Р. відмічується на обгортці:

К Р У Г Б Р А Т Ч И К І В і С Е С Т Р И Ч О К

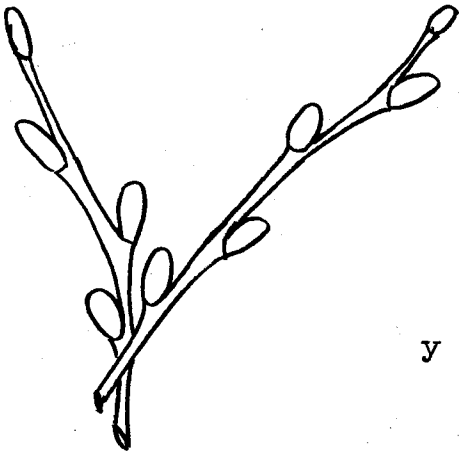
В Редакції і Адміністрації В.О.Р. постійно співробітниками були виховники й виховниці, що й далі працюють у зрозумінні ваги спільної виховної праці з пластовим новацтвом, шукаючи нових засобів, щоб реалізувати цю переважну ланку пластової виховної програми.

Сподіємося, що в слід за тим черговим визнанням нашого журналу ця співпраця ще більше посилиться і тому закликаємо ВСІХ ВАС, НОВАЦЬКІ ВИХОВНИЦІ й ВИХОВНИКИ, вдержувати постійний зв'язок і дописувати до В.О.Р., присилати побажання, та матеріали про Вашу працю з новацтвом.

ЧЕРГОВЕ 16. ЧИСЛО В.О.Р. підготовлюємо під знаком ЮВІЛЕЙНОЇ ЗУСТРІЧІ та НОВАЦЬКОГО ТАБОРУВАННЯ в літі 1957 р. і сподіємося, що загал ВИХОВНИЦЬ і ВИХОВНИКІВ в тому нам допоможе.

ЖДЕМО на ВАШІ відзиви, Дорогі ВИХОВНИЦІ й ВИХОВНИКИ!

Для всіх ВАС - наше дружнє СКОБ! - ГОТУЙСЬ!

В І Т А Ё М О

У СВІТЛИЙ ПРАЗНИК ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

ОСНОВНИКА УПУ - ДРОТА

НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА - СІРОГО ЛЕВА

Довголітнього Головного Булавного УПН-ів СТАРОГО ОРЛА

ГОЛОВНУ ПЛАСТОВУ БУЛАВУ - КРАЙОВІ ПЛАСТОВІ СТАРШИНИ

ПРОВОДИ І ЧЛЕНІВ Товариства ПРИХИЛЬНИКІВ П Л А С Т У

ДРУЖНЕ ПЛАСТОВЕ БРАТСТВО

а зокрема

РЕФЕРЕНТІВ І ДІЛОВОДІВ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

СПІВРОБІТНИКІВ нашого ЖУРНАЛУ В.О.Р.

СЕСТРИЧОК Новацьких ВИХОВНИЦЬ І БРАТЧИКІВ Новацьких ВИХОВНИКІВ

та всіх

Н О В А Ч О К І Н О В А К І В

Х Р И С Т О С В О С К Р Е С

О Р Л И Н И Й К Р У Г

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ В.О.Р.

Е. ГРИМАЛЯК - Сірий Орел МІКО

До теми: ПСИХІЧНІ Й ФІЗИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІТВОРИ:

"П і з н а й с в о г о н о в а к а / - ч к у / ... "

ВСТУП: Психологія - це наука, що займається такими духовними проявами як почування, враження, спостереження, думки, бажання, воля і т.п. Психіка /з грецького/ - загал духових проявів, духовна вдача людини. Психічний / - " - / - духовий, що відноситься до духових проявів. Фізичний / - " - / - природний, що відноситься до природи.

Наука психології має ще одну ланку, а це дослідна психологія, або як кажуть експериментальна /її головніші представники це вчені: Вебер, Фехнер, Вунд і ін/. Психоаналіза - це знов частина дослідної психології, що досліджує пританні зв'язки між духовними проявами, - спирається на здогаді, що всі складні духові прояви як: побажання, мрії, спогади ... придушені потребами практичного життя, задержуються під "порогом свідомости" та впливають часом шкідливо на духове життя.

Цей коротенький вступ конечний, щоби краще розуміти основну тему, що писана короткими реченнями, над якими виховник повинен думати.

=====

Мала дитина з приходом на світ нічого не знає про цей світ речей чи осіб, в неї не існують поняття про спільність чи різниці в цьому світі. При повільнім, поступовім розвитку вона вивчає все - відкриває різницю між собою а оточенням, пізнає батьків, приятелів, дітей і дорослих.

Ми займаємось новацтвом, дітьми після скінчених 6 до 11 років. Нас буде цікавити отже 7-ми літній новак чи новачка. Звичайно чуємо від батьків дітей, що починають 7-мий рік життя, що: "він/вона/ тепер є к р а щ о ю дитиною..", але це ж та сама дитина, що раніше тільки в новій с т а д і ї фізичного росту й психічного розвитку.

Що нам треба знати про наших сь о м и л і т к і в?

Перш за все вони всі є добрі с л у х а ч і, радо слухають навіть 2 рази того самого оповідання чи казки та люблять ч и т а т и. Це вік де дитина більше с п р и й м а є те що чує, бачить чим сама видає /менше власної ініціативи/. Запитані дають влучні, сконцентровані відповіді, добре в і д г а д у ю т ь. Вони люблять родину: б а т ь к о - друг у грі, м а т и - невідлучна товаришка; не шукають самотності /не ізоляціоністи/, навпаки шукають товариства до забави, тужать за братчиком чи сестричкою. Учителя люблять, якщо він не тільки "наказує зі свого високого трону" і братчика-виховника але тільки співактивного. Вони більше товариські чим 6-літки, уживають часто займенника "МИ" /ми робили, - хоч на ділі може й пальцем не кивнули/. Починають розуміти поняття: д о б р е а з л е. Не люблять, щоб жартувати - сміятися з них, особливе інші співтовариші. Вони чемніші й краді поза домом, бо люблять д о б р у оцінку від других. Стидаються, коли хтось побачить, як вони плачуть, а теж їх плач є менше дитинний.

Вони думають, інтересуються заключенням і логічним кінцем. Адоптують мову інших, опановують самокритику ... "я цього робити не можу"; ... "я думаю," ... "я знаю"... тощо.

Вони можуть правильно відчитувати години, пори року, дні в тижні, але не все календарні місяці, при тому потрібно перестороги перед самим відчитуванням чи вичислюванням.

Бог і небо бушують в їх думанні, тому ставлять конкретні питання в тому напрямі.

Назагал вони недбалі в уживанні хутинок до носа, серветок, но ... й шнурівок.

У ділянці з а б а в головне місце займають: лук і стріли - м'яч, у хлопців, махак зі шнурком /скаканка/ у дівчат, крім того стюларство улюблена професія у хлопців, найкраще лежачи на підлозі, - архитвори дівчат це вирощування квітів, як домова робота. Вони є здатні рухати все що бачать й маніпулювати всім.

Звичайно до їди треба їх 2 рази кликати, але їдять навіть нелюблену страву, уживаючи залюбки при їді ... пальців. Краще люблять їсти самі, щоб і читати при цьому. Інтересуються десертом, але не має на світі такої сили, що вдержала їх при столі, якщо приятель забави свисне на подвір'ї, або жде. Потрібно пригадати про миття рук перед їдою, але залюбки уживає серветки, що біля нього, всежтаки після їди остаються сліди на лиці від уст по вуха.

Спання між 7 - 8 годинаю вечора, деякі самі, а дехто потребує малої допомоги й пригадки. Часом домагають пісні або казки, щоб заснути. Сьомилітки все ще бажають забрати зі собою свої дорожочінності до спання камінчики, пістолі, луки тощо.

Тут треба б згадати про важну фізіологічну чинність а це випороження і мочення. Звичайно 7-річні діти ходять до школи де є такі гігієнічні уладження як потребник /кльозет/. Та скільки дітей держить майже цілий день і користує з потребника тільки дома. Гігієнічні навички це дуже важлива справа і вимагає дуже вмілого підходу. Діти, що мочать у сні мусять хоч би в гумористичній формі пізнати це.

В купелі 7-річки звичайно забуваються і для них коробка від мила це корабель і це важніше як сама купіль - треба пригадки і деякої допомоги при митті.

Убирання у 7-річків майже самовистарчальне, дуже мало потребує помочі в тому. Трудність це в'язання краваток і правильне шнурування черевиків. Тому вони воліють зняти черевики. Вони не дуже цікавляться убранням, воліють скоріш старе, ненавидять нового /дівчата воліють цей сам стрій./ Аprobують це, що мама дає. Здібні все своє одіння класти на підлогу, або де-небудь, але за пригадкою положать його евентуально на крісло, та однак воліли б, щоб це зробила мама. Дівчата любуються в лискучих черевиках - хлопці в чесанні своїх фризур.

У тому віці вони почувать себе членами родини. В суботу помагають при роботі мамі. Заробіток не грає тут ролі. Вони є більше заінтересовані в праці, як в одержуванні грошей.

Впертість менша, як у 6-тилітків, дають себе переконати і на себе впливати. Згубили теж влізливість і зухвальство 6-тилітків стаються більше чемні. Хлопці держать більше з батьком. Люблять всі відвідини, люблять теж свої гостини.

В забавах всі більше реальні чим 6-тилітки. Магічні тріки мають у них упривіліюване місце. Кіно для них цікаве там, де стрілянина або картини звіринного світу. Радіо - телевізія, коли стріають. Музика: велике бажання грати на фортепіані.

З А Г А Л Ь Н О: 7-літні мають великий нахил до типу: ЗАДУМАНИЙ

але більше сконцентрований, тоді коли 6-літні тип ... РОЗСІЯНИЙ. Сьомилітки - не є добрими післанцями, чи вістунами ні для вчителя, ні для батьків.

В о с ь м и л і т к и

Щоб краще зрозуміти 8-літків мусимо вернутися 4 роки назад. Коли схарактеризувати коротко особливості кожного річника то воно виглядало б так:

- 4-літки - це поширення всього з попередніх їх 4-ох років.
- 5-літки - це скупчення, зосередження всього.
- 6-літки - це розпорошеність, розсіяність.
- 7-літки - це задуманість, сконцентрованість.
- 8-літки - це те, як 4-літки, тільки на вищому рівені дозрілості.

Ото ж 8-літки бистріші на власний відгомін, і більш спостережливі на відгук інших. Їх психо-мотор є багато вищий від 7-літніх. Дуже люблять прислухуватися розмовам старших. Зрозуміло пізнають прогалину між світом дорослих і їх власним. Вони знають свою позицію в школі й в дома. Вони бажають тісніше й ближче ввійти в життя дорослих.

Для них учитель є менше важний в їх емоційному житті, вони теж не ломлять правил - приписів, що походить правдоподібно з вищого ступеня їх формування і свідомості певної відповідальності. Вони не закінчують забави перерванням, мовляв - "не бавлюсь", як 7-літні, але більш бурмотінням виявляють своє незадоволення з того, що сталося.

Вони вже здібні сказати "ПЕРЕПРОШУЮ, Я ВЖЕ ЦЬОГО БІЛЬШЕ НЕ ЗРОБЛЮ..." і тим самим зростає в них почуття встиду. Вони теж мають загальне поняття правопорядку, часто критикують своїх. Починають розуміти програ, допускаючи свої помилки.

В тому віці вже видно більше розмежування зацікавлень, окремо в хлопців, як також у дівчат. Краще орієнтуються в часі, хочуть щось більше знати, що там є в землі, ставлять питання про географію неба. Інтересуються простою мапою-картою, читаючи її так, як вона зроблена.

В своїх розмовах і висловах вони перебільшують факти ... мовляв: "ТИ ЩЕ НІКОЛИ ТАКОГО НЕ БАЧИВ...."

Їх хід вже більш вільний і знають що треба прямо держатись. В них активність дуже велика, бігають, скачуть, перевертаються і т.і. Він вже не рухає всього, що бачить, а навпаки вважає теж на інших, щоб теж не брали чи рухали все.

Але вони, як 6-літки люблять робити багато речей на раз, не закінчуючи їх. Їдять дуже багато і все ще мають свої люблені й нелюблені страви, менше уживають пальців, починають правильно держати вилки і ніж. Люблять їсти в товаристві, не забуваючи поважитись столовим накриттям, уживають серветки.

8-літні є чудові сплюхи, сплять по 10 годин. Рано будяться між год. 7 а 7*30 і відразу вбираються без окремої пригадки. Однак в них немає часу на купання, - на пригадку відповідає "я тільки вчора купався...", коли то вчора було три дні тому. Люблять теплу воду до гарячої, але не можуть ще обтинати нігтів, так само, як "не бачать" шиї вух, тощо. Пригадка підчас миття "ТРИ РАЗИ МИЛОМ, а РУКИ ВИЩЕ ДОЛОНЬ," заощадить мамі вічного прання.

/Продовження в черговому числі/.

Т. САМОТУЛКА

НОВАЦЬКІ СХОДИНИ

Сходини новаків, один із частіших видів новацьких занять, це для новаків цікава, різноманітна гра, якої канву творить гутірка, розповідь, настрій надає пісня, а інші елементи урізноманітнюють, посилюючи ступінь інтенсивності веденої гри.

Сходини це вирізок сірого будня новака. Вони за своєю побудовою – це замкнена в собі гармонійна цілість, яка творить одне звено у великому ігровому ланцюгу того чи іншого ігрового комплексу чи проби, цілість – достосована до пори року і місця переведення.

Сходини можуть творити вартісну цілість тоді, коли поодинокі елементи щодо часу і щодо чергування відповідно укладатимуться і коли одна провідна думка проходить впродовж цілої композиції. Одною з передумов цінності сходин є отже визначення мети. Мусимо собі попередати сказати яку думку хочемо зреалізувати під час сходин, пізніше призадумаємося над тим, як ми це здійснюватимемо. Оттоді то в першу чергу думатимемо про тему. Наприклад, метою наших сходин – підготовка до складення заяви вступу, під час вивчення якої необхідно з'ясувати новакам два питання:

- 1/ хто такі новаци, та коли він буде добрим новаким;
- 2/ що таке гурт, підкреслюючи при цьому важливість гуртового життя.

Цих питань не можна накреслити новаким в одних сходинах. Тому нашу мету в цьому випадку реалізуватимемо під час двох сходин із тим, що кожен з них матимуть іще підрядну мету.

Добираємо відповідні теми й переводимо в життя наше завдання про гуртове життя, можемо взяти як канву для переведення цієї теми казку "Зимівля звірів" і на ній мережимо продуманий взір із застереженням, щоб там не було моралізувань. Дуже часто великі пояснення тільки замотують розуміння справи. Напевно по переведенню таких двох занять з новаким, коли вже говоритимемо їм текст заяви, новаци приймуть його вірно й даватимуть влучні пояснення, як доказ розуміння заяви вступу до УПН.

Основними елементами, що входять у склад сходин є гра, гутірка /розповідь/, а доповнюють їх майстрування, необхідна частина сходин, іנסценізування, розв'язування загадок, розказування веселих анекдотів, танцювання, тощо.

ГУТІРКА – це розповідь казки, оповідання про героя, котрий діяв, чи про якунебудь важливу, цікаву подію. Образовість, драматичність, акція оповідання, при відповідному технічному вмінні передати цей твір новаким – це передумова успіху. Час тривання розповіді не більше 15 хвилин. Радше розказувати на початку занять. Розповідь – казка сходин, на якій мережить впорядник продуманий взір. Гарний взір буде, якщо він матиме первні природности, гармонійности/естетичности/ і доцільности. Природність ставить вимогу пов'язувати заняття з життям, з дійсністю і в протиставленні до штучности й абстрактности занять. Доцільність заякорюється в темі й меті сходин, гармонійність в першу чергу – в конструкції сходин. До цього всього долучується надзвичайно важливе питання про оформлення сходин.

Важливе отже, щоб відповідні гри, майстрування тощо якимнебудь способом пов'язувалися з канвою і творили єдність думки, а напевно та чи інша гра, прибере інший вид і послужить до реалізації того чи

іншого задуму. Для докладнішого з'ясування справи: треба добирати із оповідання фабулу, як основу гри, якої мета і форма однозвучні з метою й формою, яку згідно з пляном необхідно провести.

Наведені думки вказують на необхідність відповідного добору відповідного матеріалу та на спосіб їх використання.

ГРИ - різні щодо форми і змісту проводимо на сходах. Одні з них мають характер рухливий і служать нам до розрухання за-слуханих у казку новаків, інші розвивають чуття/-змісл/. Ще інший поділ можна брати до уваги: то за силою гамору - крикливі і безгучні, - за кількістю учасників у грі - індивідуальні й гуртові. При доборі гор треба пам'ятати про наростання щодо складності /від простих до складніших/ та про їх призначення /що мають розвивати/, а врешті, про всебічність розвитку /розвиток усіх чуттів чи всіх частин тіла/. На сходах обов'язково проводимо більшу кількість гор і то не зможі різородних.

ПІСНЯ - необхідна складова частина сходів, без якої не повинно бути ніяких занять. Бадбора, жвава пісня, з точки зору соціальної, важливий виховний фактор. Пісня спроможна зосередити увагу всіх, може надати всім одного такту, витворюючи при тому відповідний настрій. Тому треба співати пісні веселі, бадьорі, що побуджують до дії, підносять творчий настрій, а обмежити репертуар тужливих пісень, що обнижують творчу спроможність дітвори. Із пісенника новаків в и к л ю ч и т и юнацькі пісні.

МАЙСТРУВАННЯ - для новаків цікаве дуже заняття. Вони люблять майструвати, вони хочуть бачити вислід майстрування. Пов'язуємо цей дуже важливий елемент сходів із гутіркою та грою. Фактично майстрування - це лише відміна гри. Майстрування забірає багато часу, тому предмети, що вимагають для їх виконання більше часу, як нпр. 30 хвилини, радше зачати, показуючи, як треба робити й доручити докінчити їх дома, самостійно, без чужої допомоги. Інші предмети треба в цілості виквати на сходах. Щоб можна було з успіхом провести майстрування, необхідно попередю подбати, щоб усі новаци мали потрібні зваряддя, а в першу чергу ніж, голку, нитку, тощо. Поперед треба повідомити новаків, щоб подбали про відповідний матеріал для даного майстрування.

САМОДІЯЛЬНІ ГРИ /інсценізації/ - це продукції новаків, що їх виводять, відтворюючи в дії відому їм казку чи оповідання. Вони вимагають підготовки /мімічні гри, майстрування/. Діти люблять бути акторами, це відповідає їхній психіці, бо вони мистці. На сходах є можливе проведення інсценізацій казок, оповідань тощо. Наші народні казки назагал драматичні і з живою акцією, тому надаються до інсценізування. Попередне розказання казки - передумова зінсценізування її, для якої не потрібно майже жодної підготовки, все необхідне приготовляють новаци. Вони вмiло схарактеризують одною-двома прикметами-символами ту чи іншу дійову особу. Для цього служать різні підручні предмети, чи зроблені з підручного матеріалу наборзі, чи відповідні рухи або уклад рук, ніг тощо. Зайвих пояснень та втручань впорядника не потрібно і не зможі їх якнайменше, бо вони лише утруднюють новакам у цій інтересній грі. Новакам залишити по зможі якнайбільшу свободу й ініціативу. Інсценізацію проводити лише раз на сходах, навіть тоді, коли вона не вдалася. Інсценізація не повинна тривати довго, щоб на цьому не терпіла цілість сходів.

Точки до імпрез можна також підготовляти на сходах, одначе їх тре-

ба дуже вміло вплітати в програму сходин. Імпрези - це вислідна всієї роботи, а не лише доривочне виконання гри, танку, чи чого іншого.

Особливу увагу треба звернути на відкриття і закриття сходин, які в побудові сходин є межовими стовпами. Ефективне відкриття забезпечує половину успіху в переведенні заняття. Воно надає відповідний тон, створює відповідну атмосферу, яка виповнятиме визначений цим організованим дозвіллям проміжок часу. Саме відкриття повинно складатися зі вступного обряду, привіту та перевірки прихвильності. Вступний обряд може бути різний та однаке в стилі сходин. Він вказує на те, що час їхнього незорганізованого звичайного дозвілля закінчився, що вони входять у світ орлиної казки, де форму визначає до деякої міри згаданий обряд. Рівно ж до сходин треба достосувати привітання. Не мусить то бути привітання "ГОТУЙСЬ", може бути інше, якщо вони, наприклад, бавляться у звірів. Однаке привітання те чи інше, мусить на сходинах обов'язково бути. Те саме можна сказати що до перевірки присутніх. Та сухим перекликом, відчитанням присутніх пора вже закінчити. Треба добирати інших способів перевірки. Якщо по одному приходять на сходини, то може кожний по черзі відразу з хвилиною входу на призначене місце зробити відповідний знак у книзі відвідувань, що займає своє місце у хроніці роя. В іншому випадку підбирати інший спосіб.

Ці три елементи обов'язково входять у програму відкриття. Можна це іншими ще способами збагатити його та вони не повинні ускладнювати та преобтяжувати часово відкриття.

Закриття сходин це чергова межа, що говорить про те, що час новацької гри закінчився, що новак повинен іти до дому. У програму закриття повинно обов'язково входити: повідомлення про час і місце чергових сходин, повідомлення, що повинні принести новаци зі собою на чергові сходини, привіт і кінцевий обряд. Цей останній може, та не мусить бути такий, як початковий. Він є мірилом вартости сходин за оцінкою новаків. Від нього залежатиме кількість учасників чергових сходин.

Уклад поодиноких елементів незвичайно важливий у побудові сходин. Сходини схоплюємо як цілість: вони повинні мати якусь композицію, в основі якій лежать мета та тема, а межовими стовпами - відкриття та закриття.

Насувається тепер питання про уклад поодиноких елементів. Є декілька принципів, за якими будуюмо сходини:

1/ Елементи сходин укладати відповідно до трудности у сприйманні й до натури заінтересування. Складову частину сходин найтруднішу що до сприйняття й переведення, краще вміщувати в першій частині, з уваги на здатність дітей найкраще зосередити увагу на початку заняття.

2/ Бігуновий склад елементів, за яким чергується рух із безрухом, крик зі спокоем, духове скуплення із духовим безділлям, втома з відпочинком.

3/ Різноманітність та багатство елементів.

4/ Відповідний розподіл часу на поодинокі елементи.

Згідно з цими принципами будуюмо заняття, в якому по відкритті, де новаци звичайно стоять, сідають і слухають розповідь /10 - 15 хвилин/.

Безрух і тиша чергуються з рухом і галасом, тому на порядок приходиться гра, багата в різні переживання /5 - 10 хвилин/. Розбавлені, усміхнені обличчя заспокоюються і сідають до праці, до майстрування. І знову гра, якщо ще не було - новацька, тобто на чуття, інсценізація, загадки, пісня відповідна до теми і врешті закриття. Нехай не жахає впорядника велика кількість точок, записаних у час складання пляну, тільки щоб згаданий плян можна було зреалізувати.

Деякі п р а к т и ч н и х вказівок: перше - це п л я н, написаний на картці чи в книзі рою. Важко уявити собі, щоб можна було провести добрі сходи без пляну. Не думаємо, однак, що плян мусить бути досконалий. Він таким бути не може, бо маємо до діла з живим матеріалом, що діє і творить, тому і для їхньої ініціативи треба в пляні узгляднити також час. Насувається питання, чи можна змінити плян, якщо бачимо, що він зле побудований або чи можемо краще перевести ту чи іншу точку в іншому місці, чи з уваги на більшу логічність, чи природність ходу занять. Назагал треба додержуватися визначеного пляну, визначеного часу в цілому і що до подинських точок. Якщо бачимо, що сходи побудовані не цікаво і є змога перевести краще, рішуче треба змінити.

Пам'ятаймо, що частих змін пляну не повинно бути. Це вказує на те, що даний впорядник не вмів планувати. У пляні зазначити час тривання сходів /який може коливатися від 1 - 1,5/ та місце занять, найкраще поза дөмівкою. Дехто натякне зараз на погоду. Плянуємо під кутом гарної погоди та все треба бути приготованим, тому кожний впорядник має у запасі гри й оповідання. В пляні узгляднимо також необхідні до переведення занять речі. Матеріал повинні знайти новаки на луці чи полі, а незалежно від того, кожний новак обов'язаний мати при собі папір і олівець, ніж, голку з ниткою.

Однотемні сходи важкі до переведення. В першу чергу можна проводити їх із новаками, що вміють бавитись. Тому впорядники повинні зачинати свою працю від сходів із різнородною програмою /та мета занять мусить бути/ й поволі переходити до однотемних сходів.

Передумовою у с п і х у сходів є дбайлива п і д г о т о в к а. Як довго підготовлялись? Стільки, скільки може впорядник пожертвувати вільно часу на це. Від підготовки залежить темп сходів. Воно повинно бути не зашвидке й незаповільне. Зашвидке темп не дає змоги новакам те чи інше відповідно пережити і вносить небезпеку побіжності, недокладності в роботі. Заповільне темп запорука того, що новаки нудьгуватимуть. Тому ми не можемо дати їм на заняттях зайвої вільної хвилини. Новацькі виховники повинні обговорювати на сходах ланки впорядників свої пляни, повинні обмінюватися своїм досвідом, який збирається головню тоді, коли зіставляємо собі плян і виконання подуманих занять і вислід. Тоді напевно укладання справді в а р т і с н и х програм не натраплятиме на труднощі.

/ Передрук із "ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ 4:2./

В е с н а це час, коли ми можемо вийти з домівки на вільне повітря і перевести наші сходи в парку, городі тощо. Однак ми мусимо звертати увагу на погоду, що весною дуже химерна й зрадлива. Здається нам, що буде тепло, а стало холодно, а замість гарної погоди починає падати дощ. Діти не можуть сідати на землю і коли в парку немає лавок треба принести коци.

Багато виховників не радо йде до парку, бо там діти розсіяні, хотіли б весь час тільки бавитись і часто важко, а то й неможливо перевести з ними намічену програму. Навпаки є теж впорядники, що радо проводять сходи в парку й тим облягшують собі працю у такий спосіб, що дадуть дітям м'яча і це вся програма сходин.

Зрозуміле є для нас, що так перше, як і друге неправильне й не-добре. Не Можна тримати новаків/-ок/ весь рік в домівці тільки тому, що на важко переводити сходи в парку; але таж знову не можна збувати сходин роя грою м'ячем.

В нас ще й досі водиться, що новаци без перерви приготовляються до проби, але всі ці підготовки такі подібні, що важко деколи розрізнити з програми сходин до котрої проби ця підготовка. Багато дітей це помічає: вони склали одну пробу, а тепер до другої знову починають вивчати це саме й деколи вони й знеохочуються до сходин. Цьому ми можемо й мусимо зарадити. Деякі новаци не мають спромоги їхати літом на табір, а гніздові знову ж вважають, що новаци повинні здавати пробу т і л ь к и на таборі /хоч така думка є помилкова, даймо новацим в м і л о с т і, бо маємо 21 відзнак вмілостей.

Багато з нас запитється: А ШО ТАКЕ НОВАЦЬКІ ВМІЛОСТІ? Хоч це наша власна вина, коли мало знаємо про вмілості. Хто з виховників побував на курсі то напевно чув багато про них. Хто не був на курсі мав змогу довідатися про вмілості з правильника УПН.

Новацькі вмілості це однібічні - спеціальні заняття, що впливають із зацікавленень новачат, що тривають пересічно не довше як 3 місяці. Новачата з цікавістю стараються виповнити вимоги вмілостей і мають можливість щось нове й незнане їм почути, вивчити й здобути відзнаку даної вмілості.

Підготовки до проби й вмілості є однакові, - протягом певного реченця часу треба перейти всі вимоги, що їх у вмілостях є менше і немає змагу, тільки є точкування продовж 3-ох місяців.

Коли ми рішаємося переводити новацькі вмілості то найперше мусимо їх докладно переглянути, щоби зацізнатися з вимогами і матеріалом, бо вони є дуже різноманітні і не в кожному пору року можна їх всіх переводити. Є вмілості, що надаються тільки на зиму /морозенко/, інші тільки на табір /таборовик, лісовик/, ще інші весною чи осінню в парку, а також такі, що їх проводимо в домівці.

На весну найкраще надаються спортові вмілості: атлет, змагун, і кожем'яка. Їх переводимо частинно в парку.

Так як ми приготовляємося до кожних сходин так само мусимо підготовлятися і до вмілостей. Правда весною проводимо спортові вмілості, але їх треба розуміти так, щоби новаци не т і л ь к и грали постіно м'яча. Крім м'ячевих гор маємо в тих вмілостях багато інших вимог, що їх треба пройти.

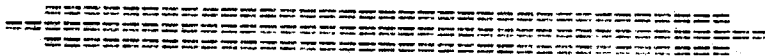
Коли ми вибрали одну із згаданих вмілостей мусимо передусім мати поблизу парк - город та потрібний спортовий виряд: до вмілості АТЛЕТ м'яч до відбиванки, до ЗМАГУНА м'яч до відбиванки, шахи, доміно. Це виряд не мусить бути власністю впорядника, діти можуть принести свій виряд на сходи.

Як приступаємо до укладення плану переведення вмілості?

Програму переведення вмілості укладаємо наперед і відразу всю. Нам потрібно 11 сходин та 1 прогулянку. Програми поодиноких занять укладаємо в той спосіб, що беремо 12 карток паперу і перерисовуємо вимоги вмілості, розкладаємо їх на 12 занять. Деякі точки треба вправляти, то даємо їх ще другі сходи, або й на кожних сходах. Відтак обраховуємо скільки часу в кожних сходах залишилося і доповнюємо відповідно до програми. Якщо є багато точок рухливих даємо тоді оповідання - розповіді, загадки, ручні роботи з паперу, пісні, гри нерухливі. Але коли точки є менше рухливі /при грі в шахи/ тоді перерисовуємо програму рухливими грами.

Програма сходин для підготовки вмілості не мусить мати аж 10 точок, але повинна мати щонайменше 6 /враховуючи відкриття і закриття/; деякі гри "в два вогні" чи шахи забирають багато часу й розуміють, що тоді в програмі можемо дати лише кілька коротких точок після проведення гри.

Між нашими запланованими сходами мусимо мати кілька запасових програм для переведення занять в домівці на випадок непогоди. Якщо ми маємо написану програму всіх занять наперед, не прийде нам журитись кожного тижня, що робити на сходах. А прочитуючи готову програму є легко щонебудь змінити чи уділити на краще.

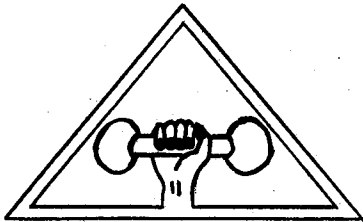

ВІД РЕДАКЦІЇ:

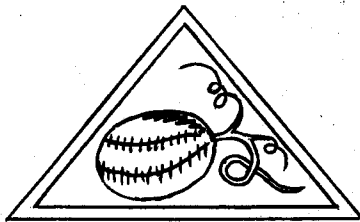
На наступних сторінках поміщені ВІДЗНАКИ ВМІЛОСТЕЙ в УПН-ів, накреслені чорною краскою та опісля опис якою краскою має бути виконана кожна відзнака. В майбутньому при перевиданні нового новацького правильника плянується видати відзнаки в красках. Так вимоги до вмілостей, як і відзнаки діють вже від довгого часу, містимо їх для однозгідности дії і виховної праці в новацтві. Наше постачання Корпорація "МОЛОДЕ ЖИТТЯ" в короткому часі приступить до виготовлення відзнаки для НОВАКІВ і в тому теж відзнак ВМІЛОСТЕЙ так, що набути потрібні відзнаки буде вже легше, як це було раніше, коли приходилося їх самому виконувати. Окремим повідомленням у нашому журналі ВОР дамо вістку про це, коли можна буде набувати відзнаки для НОВАКІВ в корпорації МОЛОДЕ ЖИТТЯ. ПОЛАГОДЖУЙТЕ всі свої закупки через МОЛОДЕ ЖИТТЯ!

ВІДЗНАКИ ВМІЛОСТЕЙ

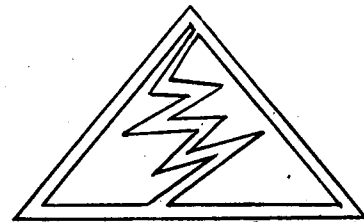
в Уладі Пластових Новаків

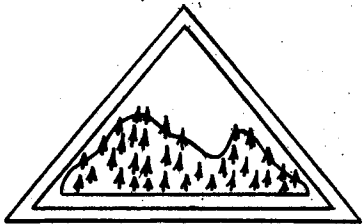
атлет

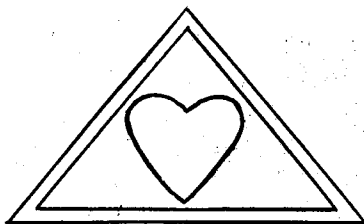
баштанник

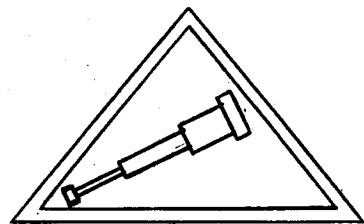
бистрозмисл

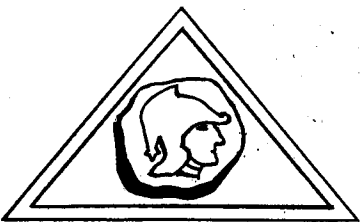
верховинець

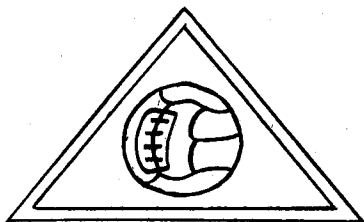
добродушок

дослідник

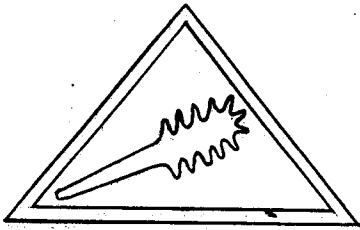
збирач

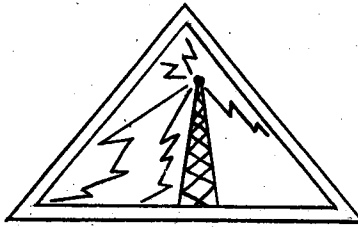
змагун

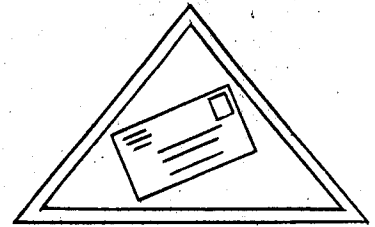
золоторукий

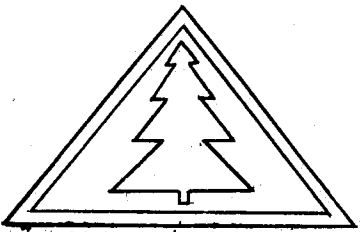
кожув'яка

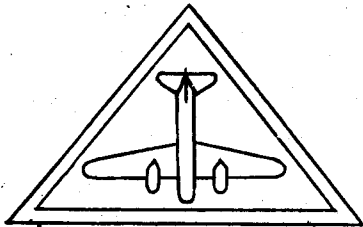
конструктор

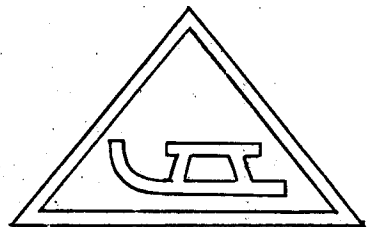
кореспондент

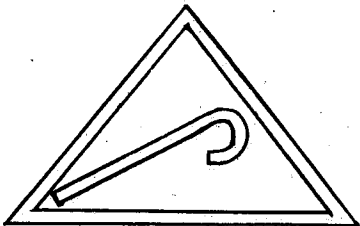
лісовик

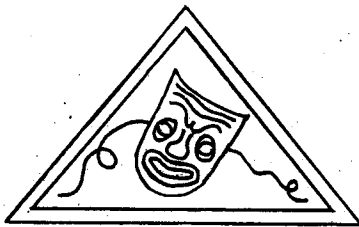
літун

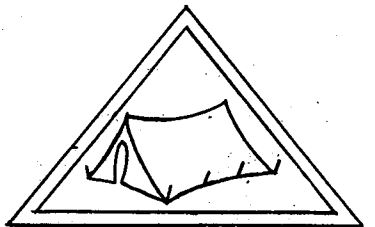
морозенко

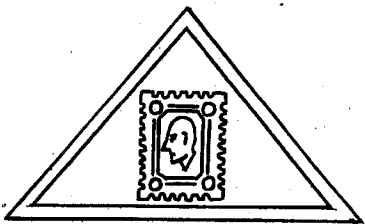
робінзон

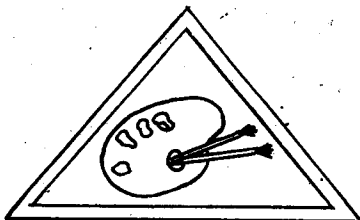
скаморох

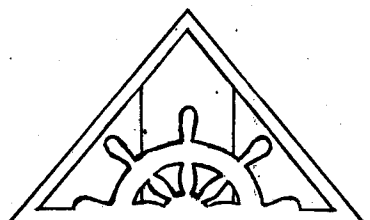
таборник

філятеліст

художник

чорноморець

БЕК

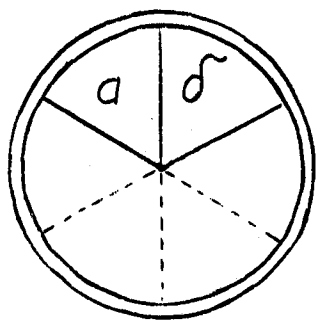
КРАСКИ НОВАЦЬКИХ ВІДЗНАК ВМІЛОСТЕЙ

Відзнаки вмілостей новаків творять форму рівнораменного трикутника, що на рисунках подані в приписаній величині. Обвідка всіх відзнак є в ЖОВТОЇ краски. Краски відзнак поодиноких вмілостей такі:

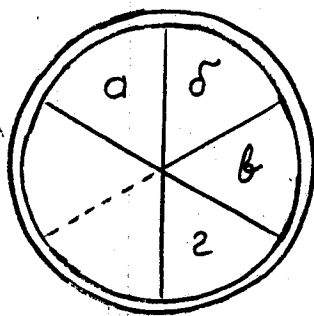
- АТЛЕТ - трикутник зелений, рука і тягарці жовті, зариси руки бронзові.
- БАШТАННИК - трикутник зелений, гарбуз жовтий, рисочки бронзові.
- БИСТРОЗМИСЛ - трикутник сірий, блискавка жовта.
- ВЕРХОВИНЕЦЬ - трикутник голубий, гори жовті, дерева бронзові.
- ДОБРОДУШОК - трикутник червоний, серце жовте.
- ДОСЛІДНИК - трикутник сірий, далековид жовтий, поперечні лінії бронзові.
- ЗБИРАЧ - трикутник сірий, монета жовта, зариси обличчя і цілий шолом бронзові.
- ЗМАГУН - трикутник зелений, м'яч жовтий, шиття м'яча бронзові.
- ЗОЛОТОРУКИЙ - трикутник вишневий, листок жовтий, жилки бронзові.
- КОЖУМ'ЯКА - трикутник зелений, довбня жовта.
- КОНСТРУКТОР - трикутник сірий, вежа жовта.
- КОРЕСПОНДЕНТ - трикутник червоний, коверта жовта, написи і марка бронзові.
- ЛІСОВИК - трикутник зелений, сосна жовта.
- ЛІТУН - трикутник голубий, літак жовтий, визначування бронзове.
- МОРОЗЕНКО - трикутник білий, санки бронзові.
- СИН УКРАЇНИ - трикутник зелений, палиця жовта.
- СКОМОРОХ - трикутник сірий, маска жовта, шнурочки і рисунки бронзові.
- ТАБОРОВИК - трикутник зелений, шатро жовте, кілки і беріг шатра бронзові.
- ФІЛЯТАЛІСТ - трикутник сірий, марка жовта, напис, рисунок і лінії бронзові.
- ХУДОЖНИК - трикутник білий, дощочка на фарби і пензлі жовті, фарби бронзові.
- ЧОРНОМОРЕЦЬ - краски тла з ліва: синя, біла, чорна, колесо жовте.

Рисунки відзнак виконав Сірий Орел ЄВГЕН

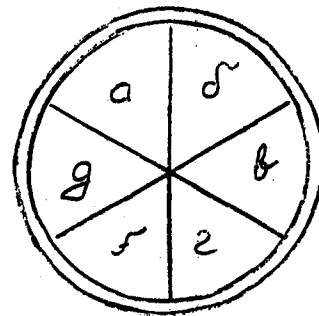
НОВАЦЬКІ ВІДЗНАКИ

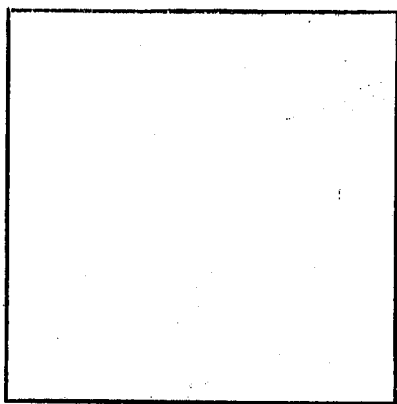
1

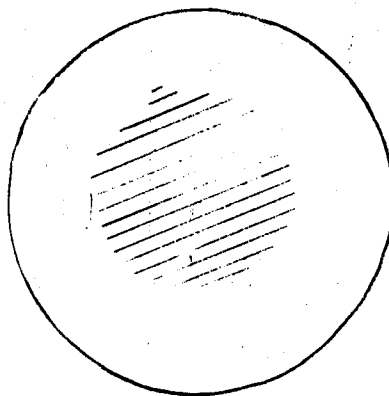
2

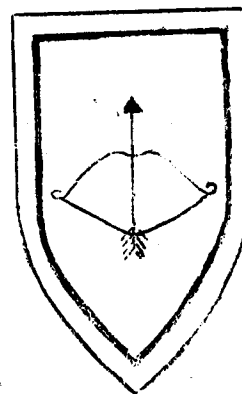
3

4

5

OK

6

1, 2, 3, - Відзнака новацьких проб; 1-ої, 2-ої, і 3-ої; Тло: бронзове, обвідка: зелена; Краски: червона, помаранчева, жовта, зелена, синя, фіолетна; Лучі між красками: зелені

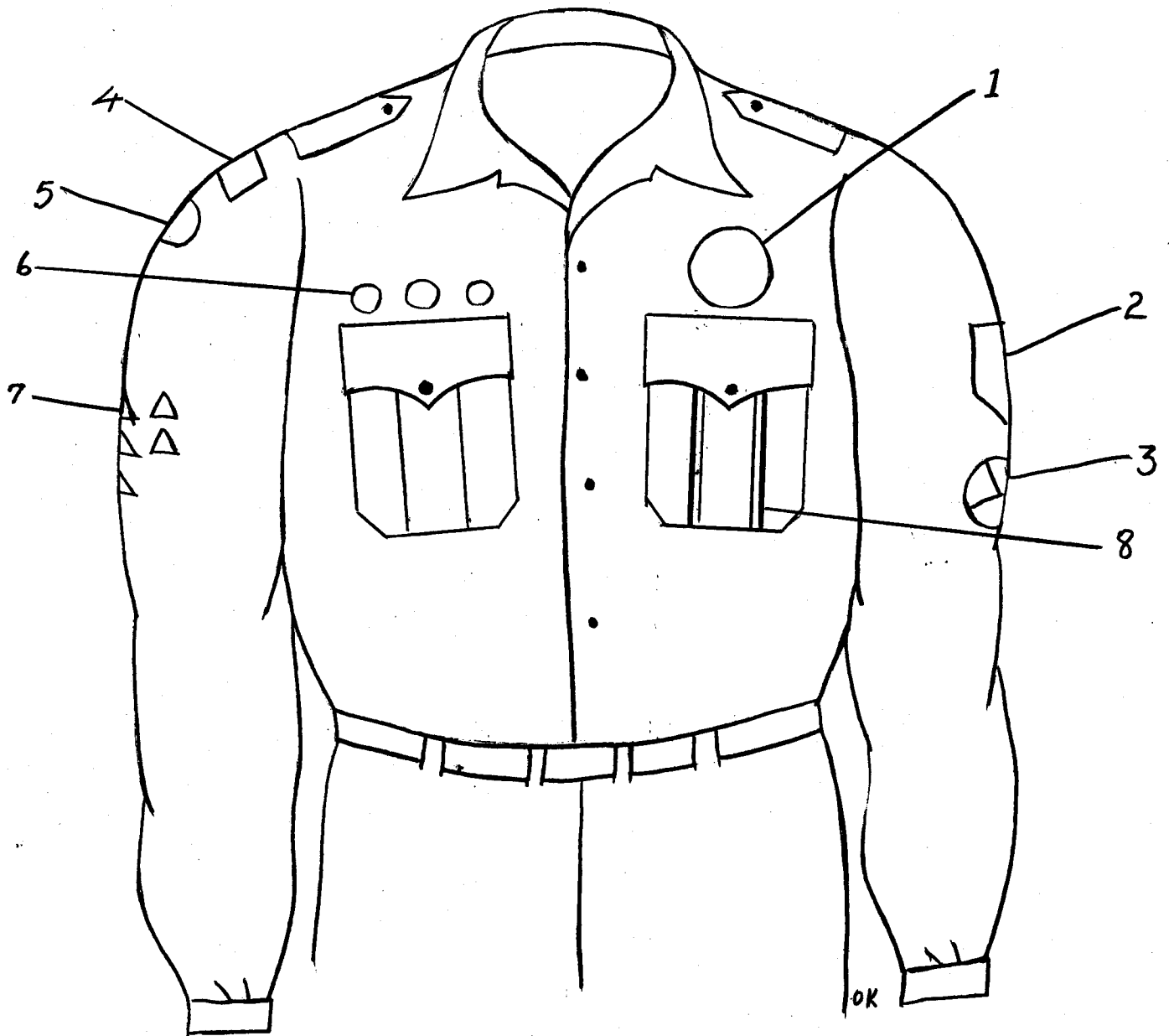
4, - Щитик під число Гнізда /чотирокутний/ ж о в т и й

5, - Щитик під росу сільветку /округлий/ ж о в т и й

6, - Відзнака ОТРОКА, зелений щит, обвідка і лук жовті; Відзнака ТИСЯЦЬКОГО: подвійна обвідка

Видання нового ПРАВИЛЬНИКА УПН-ів вимагатиме ще деякого часу. Тому ми звертали ми кінечним помістити принайменше матеріяли про ВІДЗНАКИ в Уладі УПН-ів, поби узгіднити деякі розбіжності. Основна новацька відзнака т.зв. ОРЛЯТКО для НОВАКІВ в основному вже затверджена і вимагає тепер виготовлення. Всі відзнаки для НОВАКІВ замовило Гластове Підприємство "ВОЛОСЬ ЖИТТЯ" і ми сподіємося, що в скорому часі будемо могли повідомити, що вони вже виготовлені і їх можна набувати.

РОЗМІЩЕННЯ ВІДЗНАК на ОДНОСТРОЙ НОВАКАМ

- 1 - Новацька відзнака
- 2 - Відзнака ОТРОКА
- 3 - Відзнака ПРОБИ
- 4 - Число Гнізда
- 5 - Символ Роя
- 6 - Відзнаки Таборів і Стриг
- 7 - Новацькі ВМІЛОСТІ
- 8 - Відзнака РОЄВОГО /срібні стрічки/

С В Я Т И Й Ю Р І Й
/Із життя Святих/

Про св. Юрія переказала нам християнська старовина оповідання, що він походив із Кападокії в Малій Азії. Його батьки були побожні християни і в такому дусі виховали й свого сина. Коли він був ще юнаком згинув за святу віру його батько. Тоді мати, що походила з Палестини, покинула з сином Кападокію і вернулася до своєї батьківщини.

Юрій вибрав собі замолоду вояцький стан. А що був чесний, добре володів зброєю і був гарного вигляду то мав у війську велике поводження і скоро дослужився високого ступеня військового трибуна, що мав під своєю рукою тисячу вояків. На тому становищі він визначився хоробрістю, і тоді цар Діоклеціян надав йому ще вищу гідність комита. Було йому тоді 20 років. При всім тим молодий старшина вірно держався Христової віри. Коли в тому часі вмерла його мати, він узяв зі собою великий маєток і з тим перенісся до Риму, щоб там на дворі царя дослужитися до вищого військового ступеня.

В тому часі перебував цар в місті Нікомидії. Тут він зібрав був своїх вельмож і дорадників на нараду, щоб вирішити, що зробити з християнами: чи дозволити їм вільно визнавати Христову віру чи виступити проти них із новим переслідуванням. Царські дорадники знали, з якими задумами носиться цар, тому дораджували йому переслідування. Останнє рішення мало застати третього дня.

Коли Юрій прибув на царський двір, то дуже засмутився, як побачив, що люди тут погорджують правдивим Богом, а поклоняються божкам. У своїй превеликій любові до Христа й ревності за Божу славу він вирішив явно визнати свою віру та стати в обороні правди. Коли ж довідався, що нове переслідування уже так, як постановлене, обдарував волею всіх своїх невільників, майно роздав убогим, а сам почав приготувлятися до духовного бою.

Коли третього дня цар і його дорадники зішлися на докінчення своєї наради, став Юрій перед царем і всією радою та сміливо промовив в обороні невинно переслідуваних християн. Такий сміливий виступ Юрія наповнив усіх гнівом. Цар пробував спочатку обітницями й погрозами спонукати Юрія до відступництва від Христової віри, а коли Юрій усі ті намови без вагання відкинув, віддав його на жорстокі муки а вкінці зарубали мечем 23 квітня 303 року. Його св.мощі забрав його слуга до рідної Палестини і тут побожні Християни з пошаною зложили їх до гробу.

За часів Константина Великого християни збудували в Палестині в місті Лидді, на честь св. Юрія герну церкву і туди перенесли його мощі. На пам'ятку перенесення мощів св. Юрія святкуємо 3 листопада обнову храму св. Юрія в Лидді.

Між англійцями св.Юрій утішається загальним почитанням. Папа Бенедикт XV, проголосив його заступником англійського королівства.

xxxx
xxxx xxxx
xxxx

І український народ зберіг культ почитання лицарського святого Юрія, як патрона українського вояцтва: Українське козацтво і січове стрілецтво співало у бойових піснях:

"Нам поможе св. Юрій слави добувати".

Ім'я Юрія сталося чи не найпопулярніше в Україні і на його честь будовано багато церков, а з них чи не найславнішою є величава катедр св. Юрія у Львові, престольна церква львівських митрополитів.

Т. БІЛЕЦЬКА

М Е Ч С В Я Т О Г О Ю Р І Я

За горами, за лісами, давним-давно була країна розкішна, багата, вся завітчана вишневими садками так, що і назвали її Країною Вишневих Садів.

Рац на Країну Вишневих Садів наскочив страшений семиголовий змії. Жаром свого подиху спалив людські оселі, сопухом свого тіла отруїв повітря, кигтями зрив землю так, що вона стала голим пустирем. Налюбувавшись своїм ділом, змії звив собі кубло і ліг відпочивати.

Коли прийшла весна, то ніде вже не завітли вишневі сади, не заспівали жайворонки в отруєнім повітрі, а земля здригалася від зловіщого реву страшного змія. Народ сумний, обідраний, голодний, снувався по згарящих своїх осель і з тривогою очікував нового наскоку.

А був саме Великдень - велике свято на землі і на небі. Сам Господь засів на престолі, щоб разом з Христом та Святими послухати музику церковних дзвонів із землі.

І роздзвонилися дзвони по всьому світу ... Славлять Христове Воскресіння ... Тільки у Країні Вишневих Садів глухо. Уже і південь, а звідтіль ні звуку - ні один дзвін не грає.

Нахмарилось лице Господне.

- Іди, святий Петре - каже Господь, - поглянь на землю, у Країну Вишневих Садів, чого там люди так забарилися.

Пішов святий Петро до небесних воріт, відчинив квартирку у воротях, вихилив голову, але такий сопух, дим та згар вдарили йому в лице, що мусів якнайскоріше замкнути віконце. Кашляючи та чхаючи, повернувся до Господа.

- О Господи ... - вспів лише промовити і так зайшовся кашлем, що вже весь день не могли почути від нього ні слова.

- Іди, святий Юріє, - каже Господь, - осідлай коня і поїдь на землю, у Країну Вишневих Садів. Поглянь, що там таке сталося.

Осідлав святий Юрій свого білого коня, наражив срібну зброю, припоясав свій святий меч і Чумацьким Шляхом поїхав на землю у Країну Вишневих Садів.

Було ще дуже рано. Люди, зморені голодом та холодом, дрімали у своїх криївках. Ніхто не бачив святого Юрія. А він на білім коні, у срібній зброї, їхав розритими полями, обгорілими лісами, через згарища сіл та звалища міст, чув квиління голодних дітей, плач нещасних матерей і серце стискалося йому від болю. Одним помахом свого святого меча міг відрубати всі сім глїв лютому змієві і повернути мир нещасній країні. Але на цьому світі вже встановлено так, що кожний сам собі мусить здобути і волю і долю. Святий Юрій відпоясав свій святий меч і поклав його в полі під хрестом на роздоріжжі.

Цієї ночі бачили люди в полі дивне сяйво, а вранці, під хрестом на роздоріжжі, нашли старовинний меч. На держаку меча прочитали напис:

"Хто чесною рукою в чесній справі цей муч підійме, -
- будь певний перемоги!"

Приглядалися люде до меча й говорили:

- Коли б то убити змія ...
Але ніхто не зважився підняти меча.

Аж ось надійшов хоробрий лицар Зброеслав. Він давно мріяв про те, щоб змірятись із змієм. Сміло підняв меч і рушив до бою. Змії пізнав меч святого Юрія і затремтів із страху і кинувся тікати. І гордість підступила тоді до серця Зброеслава.

- Цим мечем уб'ю змія і славою завітчаю ім'я своє. Заволодію Країною Вишневих Садів і княжим вінцем прикрашу голову свою свою.

І в цій же хвилині затремтіла рука Зброеслава, меч вихопився з долоні, полетів і вістря вбився в землю, аж по самий держак. А напис на ньому ще сильніше заблестів у сонці:

- "Хто чесною рукою в чесній справі цей меч підійме - будь певний перемоги!"

А змії, очунавши із страху, тільки зареготав, ригнув вогнем, і морем полім'я та крові залив знову всю країну.

І довгі роки володів змії країною, а святий меч, всіми забутий, стримів у землі.

Аж разе кайшов його розумний молодець Гостромисл. Він читав у старих книгах і пізнав, що це меч святого Юрія, меч, перед яким тремтить і саме пекло.

- Ходіть, допоможіть мені вирвати святий меч з землі і убити змія, - гукав він до народу.

Але прибитий народ горем тільки похитував головами:

- Ні, нема такого меча, щоб міг убити потвору.

Тоді Гостромисл кинувся в розпуці сам добувати меча, але відірвав лише держак, а вістря залишилося в землі. Зневірений до свого народу, заховав він держав у полу плаща і пішов у світ та й досі блукає по ньому.

А лютий змії і далі панує в Країні Вишневих Садів, отруюючи своїм ядом і сопухом землю й повітря. Та кажуть, що колись малий сільський хлопчина, пасучи вівці на облозі, віднайде святий меч, вигребе його зі землі, обітре на ньому іржу, а гаряча любов до батьківщини дасть йому силу підняти той меч чесною рукою, і в чесній справі, - за волю і долю рідного народу убити потвору - змія.

Тоді обновлена земля вкриється знову буйною зеленню, знову завітнуть вишневі сади, заспівають жайворонки над нивами, оживуть села й міста, а народ веселий і щасливий ударить у всі дзвони.

І сам Господь у небі здивується, як чудово грають дзвони воскресну пісню в Країні Вишневих Садів, а святий Юрій тільки усміхнеться, осідлає свого білого коня і Чумацьким Шляхом поїде по свій святий меч, що перед ним не встоїться жоден змії, ані жодні сили пекла.

ПРО ЩО ГОВОРИЛИ КВІТИ

Зима вже втікала. Мороз зібрався відізджати в своє північне царство, снігу ставало чимраз менше, зимові вітри, перетомлені тяжкою працею, відпочивали. Але зима й тепер не дала відпочинку своїм вітрам; вона запрягла їх до своїх сріблисто - білих саней і поволи їхала на північ, а її у слід світило ранньо-весняне сонце. Сніг топився зараз таки за її санками.

Дід мороз вже не мав більше сили заморожувати землю. Де тільки зник сніг, розмірзалася земля і показувалися перші зелені листочки трави. Але ще було досить холодно і квіти не цвіли. Вони чекали аж стане зовсім тепло і снігу більше не буде. Крім того квіти боялися, щоб зима не завернула своїх санок і не посипала їх снігом.

Найвідважнішою квіткою була підсніжка. Вона не чекала аж снігу не буде, її зелені листочки перебралися через негрубу верству снігу. Під дубом на снігу зацвіла біла підсніжка. Її білі пелюстки були зовсім подібні до білого снігу, і якби не зелені листочки, її ніхто б і не запримітив.

- Яка гарна! - зашумів дуб зісохлим минулорічним листям.

- Яка гарна! - заговорили куші ліщини й малини.

- Весна, весна, ось квітка зацвіла - зашебетали горобці і з радості скакали, з гілки на гілку.

А підсніжка розцвітала, поволи рогортала свої білі пелюстки все більше й більше, аж стало видно в середині квітки неначе малий дзвіночок зеленової краски. Так, це був дзвіночок підсніжки, яким вона дзвонить на весну і розбуджує всі квіти, неначе говорить: будіться всі квітки, весна надходить!

Пробудилася конвалія і почувала як горобчики говорили яка підсніжка гарна.

- Що тут гарного - сказала. - Така біла як і я, але я маю гарний запах.

- Не хвалися - заговорила фіялка, що щойно одним листочком перевірювала чи вже тепло - ти ж трійлива, і тебе багато людей оминає, я більше людям подобаюся.

Синя підліска піднесла свої конюшинкоподібні листочки і сказала - не маєте чим хвалитися, краска моїх пелюсток найбільше всім подобається.

Проліска сон заговорила з-під землі, - але за мною найбільше люди шукають, бо вірять в мою чарівну силу.

Всі квіти вже побудилися і завзято сперечалися хто кращей. Мовчали тільки підсніжка і її посестра скороспілка, що щойно пробивалася крізь сніг. Вони вже цвіли, а інші квіти ще ні і тому рішили, що не мають чим рівнятися з ними. І напевно ще довше сперечалися б квіти, коли раптом замовкли горобці й один по одному полетіли в глиб лісу.

- Що сталося? - запитали квіти.

- Люди йдуть, зашумів дуб.

- Ох, зірвуть нашу квіточку! зажурилися куші.

- Щоб забрав підсніжку! - подумали декотрі заздрісні квіти, що самі хотіли бути першими.

З дороги на краю ліса ввійшли троє дітей. Вони прийшли шукати за першими квітками. Дівчинка заглядала попід всі куші, поза всі пні.

- Даремно шукаєш, заговорив старших хлопчик, - бачиш що ще сніг лежить.

- Мама говорили, що підсніжки цвітуть і на снігу. Я конечно хотіла б побачити, як вони виглядають, а ж досі в місті жив і не був ніколи в лісі весною, - сказав молодший хлопчик.

Діти йшли то снігом, то по листю, оминали долини, де стояла вода.

- Гляньте, квітка! - крикнув молодший хлопчик, і побіг чимскоріш до дуба.

Дівчинка і хлопчик побігли за ним. Так, справді, під дубом на снігу цвіла підсніжка.

- Яка гарна, яка жарна, говорила дівчинка, аж шкода її зривати, а тут я обіцяла новагкам з мого роя принести на сходини підсніжку - правдиву, просто з лісу.

- Не позволю зривати підсніжку, чказав молодший хлопчик і поставив руку на сніг, щоб охоронити квітку.

- Я маю раду, - сказав старший хлопчик, ходімо до тата, попросімо фотографічний апарат і зробімо знімку, підсніжки, а тоді не тільки покажеж своїм товаришкам, але і даш їм підсніжку на знімці.

Діти втішно побігли до дому.

Сонце вже хилилося до заходу, коли на край ліса прийшли діти зі своїм татом. Всі оглядали підсніжку з усіх сторін і врешті зробили кілька гарних знімок та всі пішли домів.

Всі квіти здивувалися, що люди не зірвали підсніжки. А підсніжка цвіла і дальше веселила весь ліс.

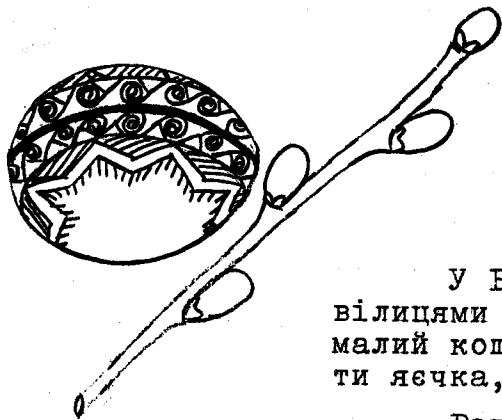
За три тижні дівчинка повезла зі собою на сходини десять гарних кольорових знімок підсніжки, а молодший хлопчик повісив в своїй кімнаті на стіну нову картичку, де була знімка першої підсніжки що він її бачив в лісі.

С.О. Надя.

К. ПЕРЕЛІСНА

Р А Н О К

Доню, донечко, вставай!
Вже ясніє неба край,
Півник вже давно кричить:
"Ку - ку - рі - ку! Хто ще спить?
Вже прокинувся й коток,
Вийшов нишком у садок,
А горобчик цвиріньчить:
"Ців - цвірінь! А хто ще спить?!"
Квіти й трави геть усі,
Наче в перлах, у росі,
І бджола бренить, бренить,
"Жу - жу - жу! А хто ще спить!"

ВІДКІЛЯ ВЗЯЛИСЯ ПИСАНКИ

/Л е г е н д а/

У Велику П'ятницю, коли Христа вели на Голгофту, вілицями Єрусалиму йшов малий хлопчик. В руці він ніс малий кошочок з яечками. Хвора мама післала його продати яечка, щоб було за що купити ліків.

Раптом він зупинився, вулицею йшли вояки і розганяли людей з дороги. Хлопчик задержався щоб поглянути хто йтиме дорогою. Коли відділ вояків приблизився, хлопчик побачив, що вояки вели на шнурі чоловіка вбраного в білу одіж, що ніс на плечах великий хрест. Він ішов дуже повільно, а вояки час-до-часу його били - підганяли, щоб ішов швидше.

Хлопчик приглядався походові. Він дуже любив дивитися на вояків, бо сам мріяв стати воїном. Але сьогодні цей похід йому не подобався. Йому було жалко чоловіка, що ніс важкий хрест, а вояки його ще й били. Раптом чоловік захитався і впав на землю. Вояки кинулися його піднімати. Хлопчик зробив кілька кроків вперед аж тут таки йому над головою крикнув вояк:

- Вступись з дороги - і він штовхнув хлопчика так сильно, що хлопчик впав. Впав і кошочок з яечками і покотився в бік. Хлопчик зі страху завмер: кошочок впав, яечка побилися, за що тепер він купить ліків для хворої мами? Він розплакався. Але на нього ніхто не звертав уваги, всі люди пішли за вояками.

Хлопчик підняв зі страхом кошочок і навіть до нього й не заглянув. Він став сумний на порозі хати і розказав мамі все що сталося. Мама також зажурилася, але на нього не сварила, бо по правді це не була його вина.

Мама казала подати кошочок, може всетаки кілька яечок залишилися цілими.

Яке ж було її здивування, коли вона побачила, що яечка не тільки цілі, але ще й розмальовані в різні барвисті взори.

- Чудо, чудо -, закликала вона, - сину, поглянь, яечка цілі, - і піднесла одне, щоби показати хлопчикові.

В хлопчика очі заблистали радістю. Який він був радий, що яечка цілі. А теж він дістане більше грошей за розмальовані яечка.

- Це той, що його повели на розп'яття міг тільки зробити таке чудо -, сказала мама, - Направду Він був Божий Син.

Хлопчик яечок не продав, бо не потрібно було купувати ліків, мати хлопчика видужала і без ліків.

А коли на третій день Христос воскрес, мати хлопчика роздавала сусідам і знайомим мальовані яечка й розказувала, яке то чудо сталося.

І з того часу на Великдень дівчата роздають рідним і сусідам писанки.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

ТАРАСОВА МОГИЛА

Над Дніпром могила
З вітром говорила:
"Не забудьте кого то я
Для Вас схоронила!

Це не князь могучий,
На дніпровій кручі,
Замкнув очі утомлені
З походу ідучи.

Не козак хоробрий
В кождім бою добрий,
Не архирей, не затворник,
Чернець преподобний.

А співак найбільший
І найсміливіший,
Що всю красу України
Передив у вірші.

Славу України.
Зберіг від руїни,
Як гураган віщим словом
Прогнав чорні тіни.

Був тим сонцем, діти,
Що в темряві світить,
Научив нас, що кохати
Й чого нам хотіти.

Хоч замкнув повіки
Житиме во віки,
Поки ллються в Чорне Море
Українські ріки.

Бо він на сторожі
Поклав слова Божі,
Не страшні вже для нас тепер
Удари ворожі.

x

x

x

Над Дніпром могила
З вітром говорила:
"Не забудьте, кого то я
Для вас схоронила".

ПОКЛІН ТОБІ ТАРАСЕ!

Поклін тобі, Тарасе,
Великий наше прсроче,
Для тебе вірно б'ється
Те серденько діточе.

Ти кажеш рідний нарід
І рідний край кохати,
Для нього кажеш жити,
Для нього умірати.

Ось тут перед тобою
Малі українські діти,
Святочно прирікають
Сповняти ті завіти.

Співати на мелодію пісні: "Як з Бережан до кадри".

РІДНИЙ КРАЙ

Там де я родився
Там мій рідний край
Слави, щастя, Боже,
Тому краю дай.

Там де я родився
Там мій рідний дім,
Дай там щастя й долі,
Милий Боже, всім.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО:

Село! і серце одпочине ...
Село на нашій Україні -
Неначе писанка село,
Зеленим гаєм поросло.

Цвітуть сади, біліють хати,
І на горі стоять палати,
Неначе диво. А кругом
Широколистії тополі.

А там і ліс, і ліс, і поле,
І сині гори над Дніпром ...
Сам Бог витає над селом!...

x x x

Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть,
Плугаторі з плугами йдуть,
Співають ідучи дівчата,
А матері вечерять ждуть.

Сім'я вечерея коло хати,
Вечірня зіронька встає,
Дочка вечерять подає,
А мати хоче научати,
Так соловейко не дає.

Поклала мати коло хати
Маленьких діточок своїх.
Сама заснула коло їх.
Затихло все ... Тільки дівчата
Та соловейко не затих.

x x x

Тече вода з-під явора
Яром на долину.
Пишиться над водою
Червона калина.

Пишається калинонька,
Явір молодіє,
А кругом них верболози
Й лози зеленіють.

Тече вода ізза гаю
Та попід горою.
Хлюпочуться качаточка
Поміж осокою.

А качечка впливає
З качуром за ними,
Ловить рясну, розмовляє
З діточками своїми.

Весна

Встала весна, чорну землю
Сонну розбудила,
Уквітчала її рясно,
Барвінком укрила.

І на полі жайворонок,
Соловейки в гаї,
Замлю убрану весною,
Вранці зустрічають.

Переказ про Татарського хана Батія

Це діялося давним давно, коли через Україну переходили з Азії монгольські орди під проводом Джінгісхана. Монголи кочовики йшли більшими і меншими групами під проводом своїх ханів і руйнували по дорозі все. Малі групи оминали укріплені замки і міста, що були обведені частоколом - муrom.

Народ охоронявся перед дикими напасниками як міг. Одні втікали в ліси, інші обводили свої оселі частоколом, глибокими ровами з водою, щоб забезпечити себе і своє майно, а ще інші покидали свої загороди і переселялися далі на захід, чи північ.

Кажуть, що на Лівобережжі було велике село, обведене сильним і високим частоколом, тому люди не боялися напасників і безпечно там жили.

Надійшов Великдень і ось розвідчики принесли жакливу вістку, що в сторону села прямує монгольська орда зі степу. Мешканці мерщій позамикали брами в частоколі, поставили вартових і безпечно почали святкувати.

Коли підшла монгольська орда ближче зрозуміла, що не здобуде оселі і послала старшин своїх до хана Батія, щоби йому все розказали.

І поїхав хан Батій поглянути на оселю, що її його воїни не могли здобути. З оселі лунав до його вух веселий гемір дівчачий та спів дівочий, тих що виводили гагілки.

Хан стояв на високому горбку і поглянув своїми чудними очима на оселю і став сердитий.. сердитий, що хтось сміє його орді протиставитися. Напевно снував Батій пляни, як то до тла зруйнувати оселю. Автім сталось щось незвичайно дивне й страшне одночасно: оселя почалась поволи западати у землю і в скорому часі не залишилось по багатій та обведеній оборонним частоком оселі ні сліду. Тільки звук гагілок дівчат долітав до вух монголів.

Минули віки. Кажуть, що на тому місці, де колись стояла та оселя нічо й тепер не росте. Тільки одна широка широка плаща покрита піском.

Але коли на Великдень приложити вухо до землі, то можна почути як галасують весело діти та як дівчата співають наші чудові гагілки.

Переказала Сірій Орел Надя

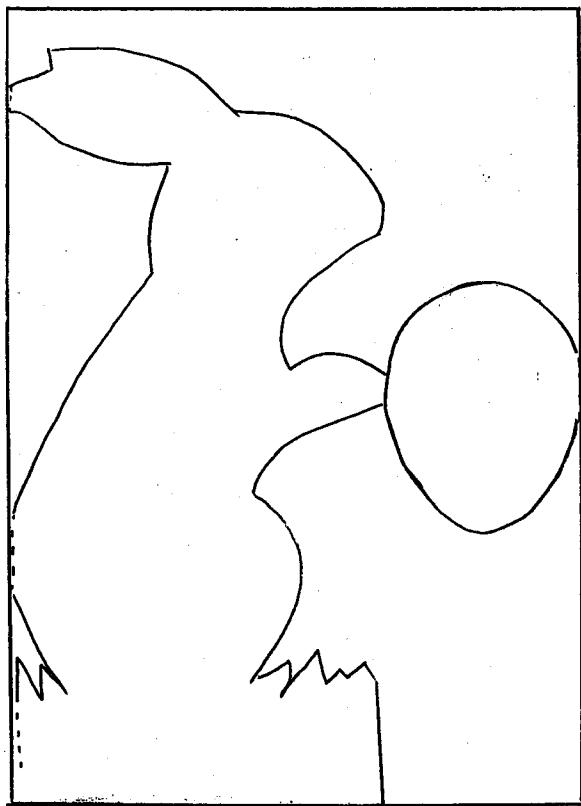

РИС. 1

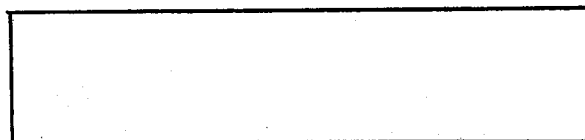

РИС. 2

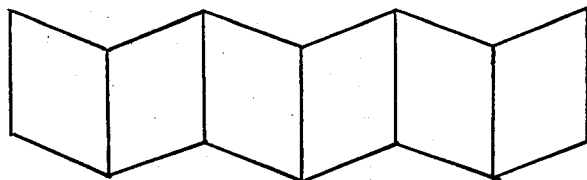

РИС. 3

ЗАЙЧИК З ПИСАНКОЮ

Візьміть подовгастий кусень паперу і зложіть його в гармонійку, як на рис. 3. На першій сторінці зложеного паперу нарисуйте зайчика з писанкою, рис. 1. Відтак витніть зайчика разом із писанкою і побачите, що матимете ряд зайчиків, що стукаються писанками - чи сильніша.

Зайчиків і писанки можна розмалювати красками. Зайчиків можна причепити на новацьку стінку або поставити на столику, чи поличці в новацькому кутку. Щоб зайчики стояли загніть половину підстави в один чи другий бік.

З а й ч и к .

Як тебе я кликав, зайчику, де ти був, де ти був?
На городі пив водичку - я не чув, я не чув!
Ти мене послухай, зайчику: не ходи, не ходи
Через той чужий городчик до води, до води!
Бо капусту в тім городі хтось поскуб, хтось поскуб,
Як спіймають тебе візьмуть тай за зуб, тай за зуб!
Як почув це бідний зайчик, аж зомлів, аж зомлів,
Бо капусти він із роду ще не їв, ще не їв.

Василь Дубина

НА ЧОРНОМУ МОРІ

- Тарасе, Юрку, ану вставайте, поїдете сьогодні на море - будив дід Охрім своїх маленьких внуків. Я маю орудку до рибалки Панаса то й заберу і вас зі собою.

Крізь відчинене віно глянуло сонце і всміхнулося до русявих голівок хлопчиків. Здалека долітав свист пароплавів і гостра лайка большевицького комісара, що виганяв людей на примусові роботи. Це було в одному з надбережних сіл Чорноморської пристані Севастополя на Криму.

Тарас і Юрко стрибнули мерщій з ліжка та почали одягатися, а дід приготував все потрібне в дорогу. За кільканадцять хвилин спішили всі три на беріг моря. Шум хвиль і запах соли привітав їх на побережжі. Дід відв'язав човна і вони скочили на його гладенький поміст. Кілька ударів веслом і човен помчав хвилями.

- Який сьогодні гарний день, немовби яке свято - тішився подорозі Тарас.

- А сьогодні, сину, справді свято, дороге кожному українцеві: сьогодні, тямлю, день відродження Чорноморської Фльоти.

- А що це таке "фльота" - зацікавився Юрко.

- То багато кораблів якоїсь держави - пояснив дід. - А чорноморська фльота, це кораблі, що перейшли на власність молодій Українській Держави в 1918 році.

- А чиї ж вони були перед тим - питав Тарас.

- Вони належали до московського царя. Але коли український народ в часі революції відібрав від нього свої землі і своє Чорне Моретто забрав і кораблі. О, це була хвилинка, якої до смерті не забуду.

- А хіба ви, діду, бачили це все?

- Авжеж. Я був тоді старшиною на одному чорноморському судні. Дня 29 квітня дістали ми наказ зібратися у севастопільській пристані. Була четверта година пополудні, коли з корабля головнокомандуючого залунав наказ: "Флоті піднести українські прапори!"

Тут дід замовк і дивився кудись у далечінь. Дзвінкий голос Юрка збудив його з надуми.

- Гляньте, діду, он поїде якийсь корабель . -

Старий прислонив очі рукою й по хвилині сказав:

- Так, це большевицький корабель "Ленін". О, не довго вже їм плавати на нашому морі. Я може вже не діжду цього, але діждетесь ви, напевно, як тих червоних зайдів гнатимуть з нашої землі та моря. Пам'ятайте, діти, що проженете їх тільки тоді, коли не забудете про рідну Україну й про наше Чорне Море, коли завзяті будете як козаки. Оце море носило човни нашого князя Олега аж у Царгород і там на його воротах прибив князь своє побідне знамя. Воно колисало бистрі чайки запорожців, що мов солону палили турецькі міста. Чорне Море - це наша слава! І хай знушається над нами большевицька Москва, все ж не вбє тямки про недавню нашу державу. Ви ж виростаєте та вчіться моряцького ремесла, щоб у свій час змогли на щоглах оцих большевицьких кораблів завісити жовтоблакітні прапори!

Дід урвав, його груди хвилювалися, як і море, що довкру-
ги човна. У повітрі літали меві, плюскали до сонця в морі риб-
ки. Але хлопці не бачили цього. Вони сиділи заслухані у слова
дідуся.

/Малі Друзі ч:3/37./

Л. ПОЛТАВА

Н А Ш А Б А Т Ь К І В Щ И Н А

Там де море є глибоке,
Де завітчані Карпати,
Де степи такі широкі,
Що очима не обняти,
Там є наша Батьківщина
УКРАЇНА!

Там де сонечко іскриться,
Де ласкавий вітер віє,
Де на горах є столиця -
Наш великий, славний Київ,
Там є наша Батьківщина
УКРАЇНА!

Всі ми: я, і мама й тато
У чужім, далекім краї
Будемо її кохати,
Бо і нас вона кохає -
Нас кохає Батьківщина
УКРАЇНА!

І. САВИЦЬКА

У К Р А Ї Н А

Україна, любі діти,
Наш чудовий край,
Там ліси і полонини
І луги і гай.

І річок прудких багато
І рибок в них тьма!
Все те, все, кохані діти,
Вітчизна свята.

Україна - це біленькі
У садках хатки,
Ниви збіжжям засіяні,
Запахні квітки.

І міста, розлогі, чисті,
Знай дитя це знай!
Україна наша рідна,
Це чудовий край!

М. ПЕТРІВ

Л І Т А Ч О К

Гей, за рочок із дошок
Я збудую літачок,
Коліщатко покручу
Тай у гору полечу.

Гей погляну я з-під хмар
На леваду і на яр,
І на річку і на гай
І на весь широкий край,

Щоб дивитись з висоти
На левади і хати,
Щоб до хмарки загостить,
Треба вчитись і рости.

З В І Р И Н Е Ц Ь

У великих містах є звіринці, знані як зоологічні парки, чи скорочено ЗОО. Там можна побачити багато звірів, птахів, плазунів, а то й риб з усіх частин світу.

Наше новачтво не знає диких звірів, більшість не була в зоологічному парку, хіба бачили звірів в книжці з образками, або в кіні чи на телевізії. Однак в переважній частині діти бачать на образках або на рисункових фільмах карикатури звірів, що не дає їм правдивого уявлення про дійсний вигляд цих звірят.

Тому то з весною є добре влаштувати прогулянку до звіринця і в такий спосіб дати змогу дітям познайомити безпосередньо з тваринним світом. Майже коло кожної клітки в звіринцях є таблиці з написом про назву звіряти, країни замешкання тощо. В той спосіб можна знайдемо звірят, що живуть в східній Європі і покажемо дітям деякі звірята з тваринного світу України.

хх--хх--хх

Коли не можемо влаштувати прогулянки до звіринця є ще інша можливість прзнайомити дітей з тваринним світом. Дістаємо книжки з бібліотеки. Відрисовуємо з книжок звірята на кусу твердшого паперу, але так, щоб лінія плечей і голови була та сама, /ри.1./ і витинаємо. Звір повинен мати лише 2 ноги. Витинаючи новачки вживатимуть твердий папір і складають його як на рис. 2., щоб на першій сторінці помістився звір і його відрисовують. Опісля коли витинають то їх звір стоятиме на чотирох ногах. Відтак розмальовується рисунок красками за образком у книжці? Якщо хтось не знає як цей звір зветься, може в середині підписати.

В такий спосіб новачки можуть зробити собі цілий, свій власний звіринець. На зразок подаємо окремо рисунки деяких звірів.

Ц И Р К

Діти в шибку зирк:
"Іде, іде цирк!"
Їдуть люди, їдуть звірі -
Діти тішаються без міри:
"Підем, підем на виставу
Гарну матимем забаву...
Серце б'ється швидко так -
Так - тік - так

Скільки в цирку чуд,
Скільки дива тут:
Тут танцюють дибки коні,
Грає пес на ксилофоні,
Лев людину носить в роті,
Ходить дівчинка по дроті -
Серце б'ється швидко так -
Так - тік - так

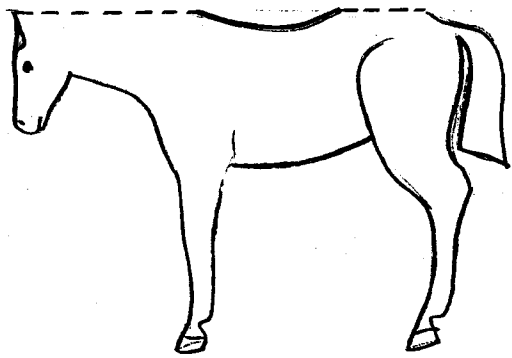

Рис. 1.

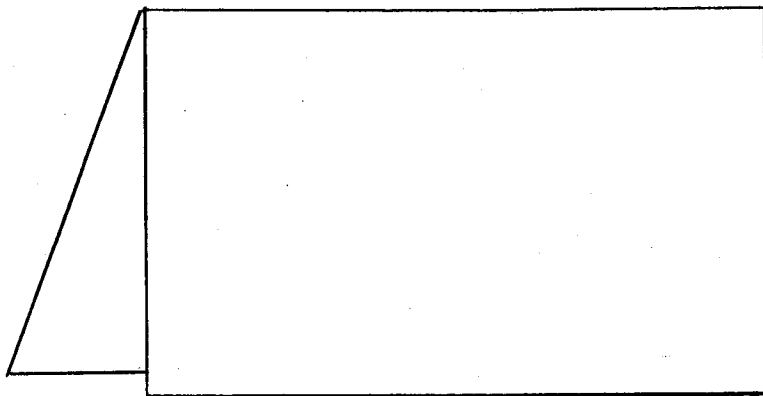
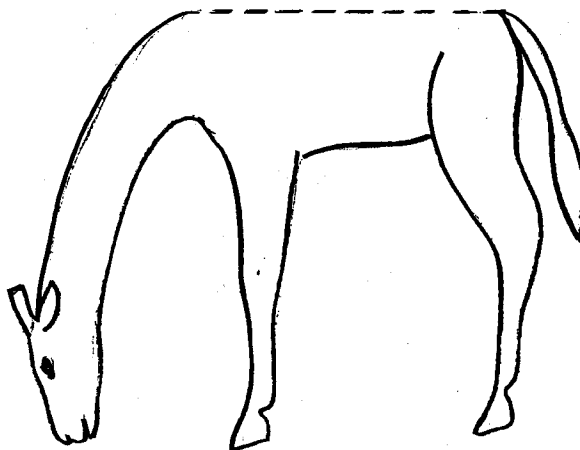
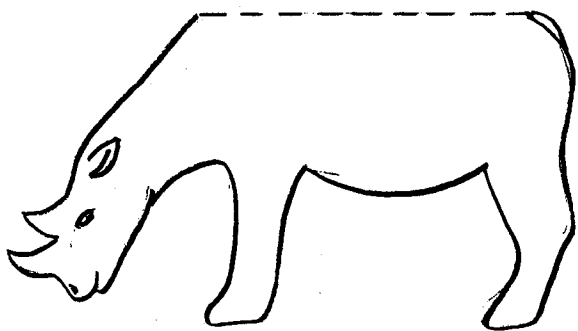
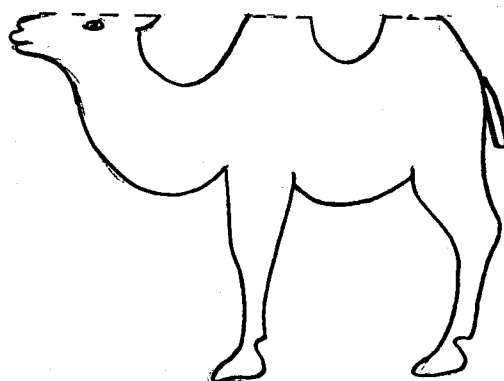
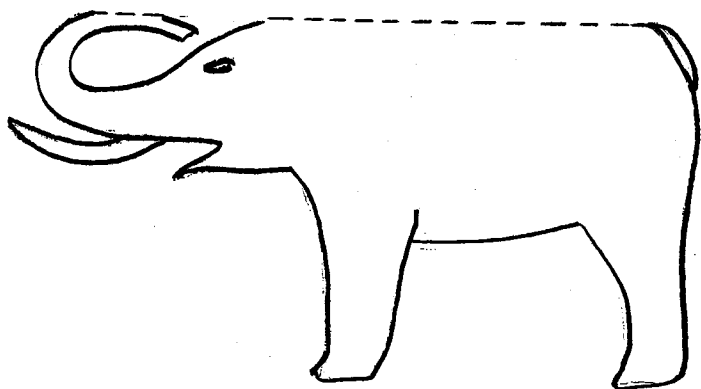

Рис. 2.

І Г Р О В И Й К У Т И К:

Подав Сірий Орел МИКОЛА

Щ У Р /В Західній Україні була принята назва цієї гри ПІЙМА/

Тип гри: р у х о в а.

Учасників: 10 або й більше.

Виряд: до довгого мотузка прив'язаний мішечок з піском.

Новаки стають в колі. Виховник, що стоїть у середині кола, крутить мішечком на шнурку довкола себе так, щоб мішечок летів над самою землею там де стоять новаки, які підстакують, щоб мішечок не зачепив їх. Вдарений мішечком новак виходить із гри. Останній виграв і займає місце виховника в середині кола.

КРАБЛІ СЕРЕД МРЯКИ.

Тип: чуттєва - слух.

Учасників: 12 або й більше.

Виряд: хустки до зав'язання очей.

Новаки поділені на кілька груп є кораблями, з яких кожний має назву. Капітани поодиноких кораблів і дуть до визначеного пункту /пристані/ у віддалі 30 кроків. Новаки поодиноких кораблів зав'язують собі очі, стають у ряд і тримають один одного за плечі. Кожний корабель старається приплисти до пристані якнайскорше, орієнтуючись по голосі капітана, який викликає назву корабля. Виграв корабель, що перший приплив до пристані.

К А Р У З Е Л Я.

Тип: рухова.

Учасників: 10 або й більше.

Виряд: м'яч.

Новаки стають в колі, подаючи собі руки. Посередині кола стоїть м'яч. Колесо крутяться як найскорше, при чому кожний новак тягне ціле колесо до себе і у висліді воно зрушується з місця. Коли хтось зачепить м'яч посередині кола, випадає з гри. Виграв останній новак.

ПОВТОРЮВАННЯ НАЗВ.

Тип: чуттєва - пам'ять.

Учасників 6 - 8.

Новаки стоять довкола стола. Перший каже своєму сусідові зліва назву якогось міста. Цей додає до того ще одну і переказує далі. Так гра продовжується довкола стола, при чому кожний новак повторює всі почуті назви і додає ще одну свою. Коли хтось випустить одну назву, випадає з гри. Назви, що їх подали гравці, що випали, не повторюються, а тому кількість назв час до часу зменшується. Виграв той хто залишиться останнім.

ПЕРЕДУВАННЯ БАЛЬОНІВ.

Тип: змагова.

Учасників: 6 або й більше, - парами.

Виряд: малий бальончик для кожної пари.

На підлозі позначено 2 лінії у віддалі 10 - 15 кроків, на яких стоять новаки, звернені лицем до себе. Два грачі, що стоять напроти себе, є одною парою. Виховник кладе на підлозі перед кожним грачем одного ряду маленький надутий бальйончик /проміром 5-7 см./. На знак всі грачі присідають, опираються руками о підлогу і на ногах і руках рачкують вперед, дмухаючи на бальйончик і стараються таким способом подувом посувати його вперед. Коли бальйончик докотиться до партнера напроти, він котить його в той сам спосіб назад. Бальйончика не вільно дотикати. Виграє пара, яка перша закотила бальйончик в обі сторони.

К О Н Ц Е Р Т.

Тип: чуттєва - слух.

Учасників: 6 - 12.

Виряд: папір і олівець для кожного грача.

Виховник дає кожному новакові назву якогось звіряти чи птаха, якого голос новак повинен наслідувати. На знак виховника новаки дають концерт наслідуючи голоси даних звірят. На черговий знак всі стараються записати звірят, яких вони пізнали. Вислід точкується і виграє новак, який здобув найбільше точок.

Н А Р И С У В А Т И Х А Т У.

Тип: чуттєва - зір:

Учасників: 6 - 12.

Виряд: олівець і папір для кожного новака.

На п'ятьох понумерованих картках паперу рисується хату, з тим, що кожний рисунок відрізняється чимсь від інших: /н.пр. одно або два вікна, форма даху, брак комина і .т.п./ Виховник дає новакам оглянути рисунки на протязі пів хвилини, опісля новаки рисують точно з пам'яті такі самі рисунки в тій самій черзі.

Щ О Ч И Т А Т И М Е Н О В А Ц Т В О !

Р е ц е н з і я.

При кінці минулого року 1956 вийшла друком книжечка

ВУЙКА КВАКА "ПРИГОДА З ВЕДМЕДИКОМ"

видання 1. Куреня У.П.С. ім.Ст. Тисовського, Клівленд - Огайо, США /Пластова Бібліотека ч.3/.

Книжечка чепурна, з промовистими рисунками для новацтва, написана доброю літературною мовою, цінна тим, що при кінці книжечки поданий опис к о - р о л я українських звірів - ВЕДМЕДЯ - БУРМИЛА - ВУЙКА чи МІСЬКА, що напевно ще й тепер безмежно панує в наших Карпатських горах.

Добре сталося, що ВУЙКО КВАК заторкнув цю ділянку нашої вбогої літератури звіринного світу, а ще краще буде, коли знов появиться якась пригода якогось хитрого Микити.

Поручаємо всі виховникам зацікавитися з цією пригодою і поручити її всім тим роєм, що носять так популярну у нас назву "РІЙ ВЕДМЕДІВ".

Добре було б на майбутнє, щоб один образок не повторювався аж тричі в цій самій книжечці.

Сірий Орел Міко.